



5 juni 2012

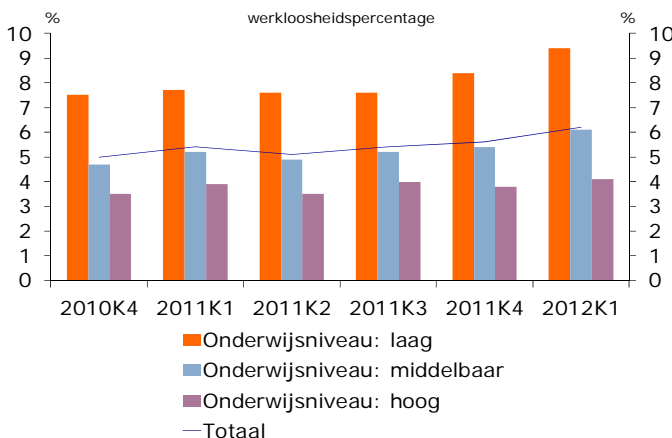
Conjunctuur blijft fragiel

	2011	2012	2013
<i>jaar-op-jaar mutatie in %</i>			
Bruto Binnenlands Product	1,2	-1¼	½
Particuliere consumptie	-0,9	-1¼	-1¼
Overheidsbestedingen	0,4	-1¼	-2
Private investeringen	5,8	-2¼	1
Goederen- en dienstenuitvoer	3,7	1¼	4¼
Goederen- en dienstenuitvoer	3,5	1	3¼
<hr/>			
Consumentenprijsindex	2,4	2¼	2¼
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,4	6¼	7
Begrotingssaldo overheid (% BBP)	-5,0	-4	-3¼
Overheidsschuld (% BBP)	65,4	70¼	73
Saldo lopende rekening (% BBP)	6¼	7¼	7

Bron: CBS, Rabobank

In het eerste kwartaal kromp de omvang van de economie met 1,1% ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. Dit is een daling van 0,2% ten opzichte van het laatste kwartaal van 2011 en de derde kwartaal-op-kwartaalkrimp op rij. Nederland zit dus nog steeds in een recessie. De consumptie bleef op een laag niveau, gehinderd door (aangekondigde) lastenverzwaringen en bezuinigingen en een gebrek aan vertrouwen. De investeringen liepen verder terug met 0,6% (k-o-k). De export was ook in het eerste kwartaal de motor van de Nederlandse economie. In de tweede helft van 2012 komt naar verwachting een einde aan de economische krimp, maar is er nog nauwelijks sprake van groei. De gemiddelde groei komt in 2012 naar schatting uit op -¾%.

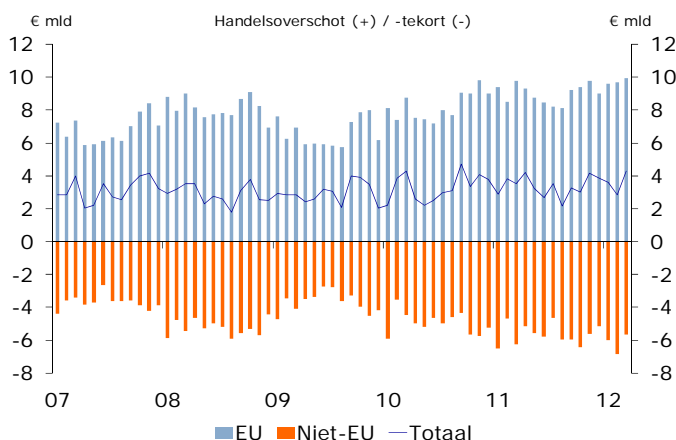
Werkloosheid stijgt



Bron: CBS

De werkloosheid is in april met 24.000 personen gestegen tot 498.000. Dit is 6,2% van de beroepsbevolking. De stijging van de werkloosheid is ontstaan door een toename van het arbeidsaanbod van 14.000 personen en een daling van de werkgelegenheid van 10.000 personen. De werkloosheid onder zowel laag, middelbaar als hoog opgeleiden nam toe. De stijging was het sterkst onder de laagst geschoolden. In het eerste kwartaal van 2012 was 9,4% van de laagst geschoolden werkloos. Bij hoogopgeleiden was dit 4,1%. Het aantal vacatures daalde in het eerste kwartaal met 4% ten opzichte van een kwartaal eerder. De daling was het grootst in de financiële dienstverlening en de handel in onroerend goed. Ook het aantal uitzenduren daalde (-2%).

Export neemt toe



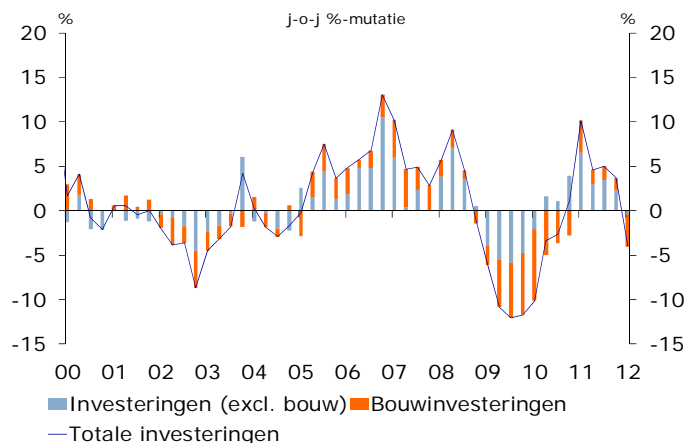
Bron: CBS

Op dit moment is de export de drijvende kracht achter de conjunctuur. Het volume van de uitvoer van goederen was in maart ruim 3% groter dan een jaar eerder. Het volume van de invoer nam in diezelfde periode met 1% toe. Het handelsoverschot (het verschil tussen de uitvoerwaarde van in Nederland geproduceerde goederen en de invoerwaarde van goederen voor gebruik of verbruik in Nederland) nam in maart toe en kwam uit op €4,3 miljard in maart. Dat kwam vooral door een toename van de handel met landen buiten de EU. Daarnaast nam ook de wederuitvoer toe. Wederuitvoer zijn goederen die in Nederland worden ingevoerd om het land in vrijwel onbewerkte staat weer te verlaten. De toegevoegde waarde van de wederuitvoer is echter beperkt.

Conjunctuurbeeld Nederland

5 juni 2012

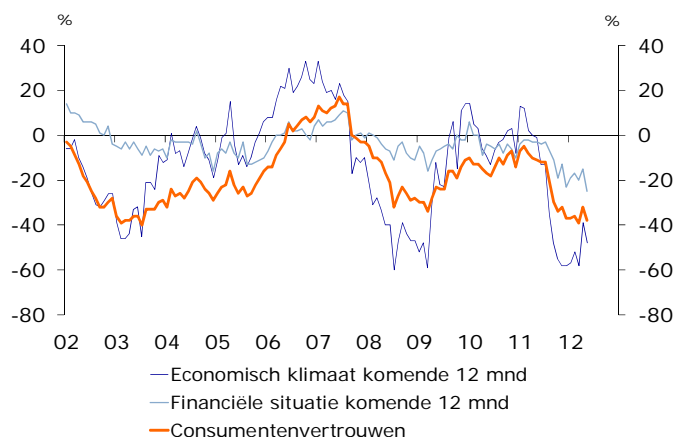
Investerings dalen



Bron: CBS

Het totale investeringsvolume (private en overheidsinvesteringen in materiële en immateriële activa) was in het eerste kwartaal 4,2% lager dan in dezelfde periode vorig jaar. Die daling is vooral toe te schrijven aan een daling van de bouwinvesteringen. In het eerste kwartaal was het volume van de investeringen in woningen 6,6% lager dan een jaar eerder. Het investeringsvolume in bedrijfsgebouwen was zelfs bijna 14% lager dan in het eerste kwartaal van 2011. Bij de overheid neemt het investeringsvolume al een aantal kwartalen op rij af. Het producentenvertrouwen is nog steeds tanende. De bezettingsgraad is laag en ondernemers zijn somber over de orderpositie. Een sterk herstel van het investeringsvolume ligt dan ook niet voor de hand.

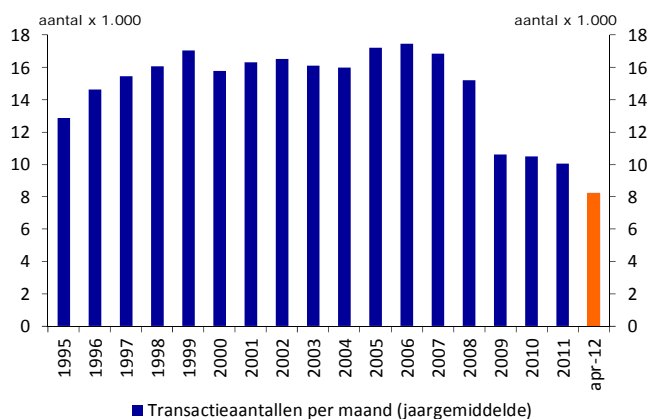
Consumenten blijven pessimistisch



Bron: CBS

Na een korte opleving in april nam het consumentenvertrouwen in mei weer af. De vertrouwensindicator daalde met 6 punten en kwam uit op -38. Het vertrouwen is daarmee vrijwel terug op het lage niveau van maart en bovendien lager dan tijdens de economische crisis in 2009. Vooral het vertrouwen van consumenten in de eigen financiële situatie in de komende 12 maanden daalde scherp, van -15 in april tot -25 in mei. Eind april bereikten VVD, CDA, D66, GroenLinks en ChristenUnie een akkoord met daarin zo'n € 12 miljard aan bezuinigingen en lastenverzwaringen. Waarschijnlijk waren consumenten aan het begin van mei (het CBS meet het vertrouwen in de eerste tien werkdagen van de maand) daarom zo somber over hun eigen financiën.

Huizenprijzdaling sterker



Bron: DNB

De daling van de gemiddelde huizenprijs was in april sterker dan een maand eerder. In vergelijking met april 2011 waren verkochte bestaande koopwoningen gemiddeld 5,2% minder waard. In maart bedroeg de prijsdaling 4,7%. Ten opzichte van de top in 2008 zijn de huizenprijzen in april met ruim 12% gedaald. Er wisselden bovendien veel minder huizen van eigenaar. Het aantal transacties was in april ruim 18% lager dan een jaar eerder. Er werden zo'n 8.000 woningen verkocht; in de jaren voor de crisis waren dat er gemiddeld per maand nog ongeveer twee keer zo veel. De verslechterde arbeidsmarktsituatie, een gebrek aan vertrouwen en aanhoudende onzekerheid over het toekomstige woningmarktbeleid zijn daar debet aan.

www.rabobank.com/economie

Anke Struijs
Tel. 030 – 2131408
A.C.A.Struijs@rn.rabobank.nl